

Przypisanie sprawstwa skutku w sensie dynamicznym w polskim prawie karnym

Szymon Tarapata

Kraków 2019

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Przedmowa	11
Wprowadzenie	15
Rozdział 1. Konstytucyjne granice przypisania sprawstwa	35
1.1. Granice przypisania sprawstwa a zasada <i>nullum crimen sine lege</i>	35
1.1.1. <i>Nullum crimen sine lege scripta</i>	37
1.1.2. <i>Nullum crimen sine lege certa</i>	38
1.1.3. <i>Nullum crimen sine lege stricta</i>	46
1.1.4. <i>Nullum crimen sine lege praevia</i>	48
1.2. Granice przypisania sprawstwa a zasada proporcjonalności	52
1.3. Granice przypisania sprawstwa a zasada równości	56
1.4. Granice przypisania sprawstwa w świetle zasady demokratycznego państwa prawnego i innych wartości konstytucyjnych	60
1.5. Konstytucyjne ramy modelu przypisania sprawstwa (podsumowanie)	66
Rozdział 2. Zagadnienia ogólne dotyczące modeli przypisania sprawstwa	69
2.1. O karnistycznym skutku oraz podziale na typy materialne i formalne	71
2.1.1. Trudności definicyjne związane z pojęciem skutku i kłopoty z rozróżnianiem typów skutkowych oraz formalnych	71
2.1.2. Kryteria decydujące o istnieniu skutku i elementy różnicujące typy materialne od formalnych (stanowisko własne)	93

2.2.	Czyny zabronione z działania lub zaniechania a modele przypisania sprawstwa	105
2.3.	Ogólne modele przypisania sprawstwa	111
2.4.	Przesłanki przypisywalności – ich podział, charakter oraz miejsce w wewnętrznej strukturze przestępstwa	117
2.5.	Aksjologiczny i sprawiedliwościowy kierunek wyznaczania przesłanek przypisania sprawstwa (uwagi podsumowujące)	121
	Rozdział 3. Jedna czy dwie płaszczyzny przypisania sprawstwa czynów zabronionych charakteryzujących się skutkiem w sensie dynamicznym?	125
	Rozdział 4. Kryteria przypisania skutku w sensie dynamicznym decydujące o bezprawności	143
4.1.	Figura rozsądnego człowieka (<i>reasonable man</i>) jako narzędzie uadekwatniające treść normy sankcjonowanej	143
4.2.	Wykonalność i dowolność zachowania się człowieka a bezprawność oraz inne elementy struktury przestępstwa	163
4.3.	Naruszenie reguł postępowania z dobrem prawnym mieszczących się w celu ochronnym normy sankcjonowanej	187
4.3.1.	Zagadnienia ogólne	187
4.3.2.	Rola reguł postępowania w wykładni w sensie pragmatycznym i apragmatycznym	189
4.3.2.1.	Wyznaczanie granic normy sankcjonowanej w sytuacji braku umieszczenia przez ustawodawcę w tekście prawnym zasad ostrożności	191
4.3.2.2.	Wyznaczanie granic normy sankcjonowanej w sytuacji, w której w tekście prawnym zostały zawarte reguły postępowania z dobrem prawnym	193
4.3.2.3.	Zasady ostrożności a zgoda dysponenta dobrem prawnym na zachowanie ryzykowne	200
4.3.2.4.	Reguły postępowania z dobrem prawnym a kryterium obiektywnej przewidywalności	203
4.3.2.5.	Wpływ umów cywilnoprawnych na kształtowanie reguł postępowania uadekwatniających treść dyspozycji normy sankcjonowanej	204
4.3.2.6.	Metoda ustalania wiążącej adresata normy sankcjonowanej reguły postępowania z dobrem prawnym	212
4.4.	Obiektywna (powinna) przewidywalność nieakceptowalnego społecznie stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia skutku	214
4.4.1.	Istota, sens i rola kryterium obiektywnej przewidywalności	215
4.4.2.	W poszukiwaniu kręgu elementów istotnych z punktu widzenia przesłanki obiektywnej przewidywalności	228
4.5.	Krąg podmiotów zdolnych do przekroczenia prawnokarnej normy sankcjonowanej	234
4.5.1.	Aksjologiczne i kryminalno-polityczne podstawy relacji sprawczej istniejącej pomiędzy zaniechaniem a skutkiem	236

4.5.2.	W poszukiwaniu kryteriów decydujących o szczególności relacji istniejącej pomiędzy zaniechaniem danej osoby a skutkiem	254
4.5.3.	Prawne i szczególne źródła obowiązku gwaranta (podsumowanie)	285
4.6.	Aktualizacja obowiązku gwaranta	286
4.7.	Kryteria przypisania sprawstwa skutku w sensie dynamicznym a kontratypy	290
 Rozdział 5. Pozytywne przesłanki przypisania skutku w sensie dynamicznym decydujące o karalności		297
5.1.	Test zachowania alternatywnego jako metoda weryfikacji istnienia związku normatywnego pomiędzy zachowaniem danej osoby a skutkiem w sensie dynamicznym	297
5.2.	Wystąpienie skutku na drodze objętej celem ochronnym normy sankcjonowanej	333
5.3.	Strona podmiotowa czynu zabronionego a kryteria przypisania skutku w sensie dynamicznym	340
 Rozdział 6. Negatywne przesłanki przypisania skutku		355
6.1.	Negatywne przesłanki przypisania skutku a kryteria służące do wyznaczania jedności lub wielości czynów zabronionych oraz przestępstw	355
6.2.	Istota negatywnych przesłanek przypisania skutku	368
6.3.	W poszukiwaniu czynników istotnych z punktu widzenia aktualizacji negatywnych przesłanek przypisania skutku	383
6.3.1.	Zachowanie dysponenta lub dzierżyciela dobra prawnego (pokrzywdzonego) jako negatywna przesłanka przypisania skutku	383
6.3.2.	Zachowanie się osoby trzeciej jako negatywna przesłanka przypisania skutku	424
 Rozdział 7. Rozgraniczanie sprawczych postaci współdziałania od niesprawczych w perspektywie przesłanek przypisania skutku		457
7.1.	Zagadnienia ogólne	457
7.2.	Przesłanki przypisania skutku w kontekście problemów z rozgraniczaniem jednosprawstwa, sprawstwa kierowniczego i polecającego od niesprawczych form przestępnego współdziałania	459
7.3.	Przesłanki przypisania skutku w kontekście problemów z rozgraniczeniem współsprawstwa i niesprawczych form przestępnego współdziałania	483
	Podsumowanie	513
	Bibliografia	545

Bibliografia

Źródła prawa

- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, C 83/389.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 ze zm.
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dn. 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2, Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dn. 19 grudnia 1966 r., Dz.U. 1977, nr 38, poz. 167.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych rezolucją 217/III A w dn. 10 grudnia 1948 r. w Paryżu.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 25 kwietnia 2005 r. w sprawie wyłączenia zastosowania niektórych przepisów ustawy – Prawo lotnicze do niektórych rodzajów statków powietrznych oraz określenia warunków oraz wymagań dotyczących używania tych statków, Dz.U. 2005, nr 107, poz. 904.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia i ewidencjonowania broni i amunicji, Dz.U. 2014, poz. 1224.
- Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego sporządzony w Rzymie dn. 17 lipca 1998 r., Dz.U. 2003, nr 78, poz. 708
- Ustawa o z dn. 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, Dz.U. 2017, poz. 1839, t.j.
- Ustawa z dn. 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Dz.U. 2017, nr 1289, t.j.

- Ustawa z dn. 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. 2018, poz. 1360, t.j.
- Ustawa z dn. 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny, Dz.U. 1969, nr 13, poz. 94 ze zm.
- Ustawa z dn. 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, Dz.U. 1994, nr 111, poz. 535 ze zm.
- Ustawa z dn. 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, Dz.U. 2018, poz. 1998, t.j.
- Ustawa z dn. 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, Dz.U. 2018, poz. 618, t.j.
- Ustawa z dn. 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, Dz.U. 2018, poz. 1025.
- Ustawa z dn. 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Dz.U. 2017, poz. 682, t.j.
- Ustawa z dn. 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, Dz.U. 2018, poz. 917, t.j.
- Ustawa z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz.U. 1994, nr 121, poz. 591 ze zm.
- Ustawa z dn. 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentystry, Dz.U. 1997, nr 28, poz. 152 ze zm.
- Ustawa z dn. 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz.U. 2018, poz. 1600, t.j.
- Ustawa z dn. 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, Dz.U. 2018, poz. 201, t.j.

Literatura

- Action and Value in Criminal Law*, red. S. Shute, J. Gardner, J. Horder, Oxford 2003.
- Aktualne problemy prawa karnego. Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 70. urodzin Profesora Andrzeja J. Szwarca*, red. Ł. Pohl, Poznań 2009.
- Andrejew I., *Ustawowe znamiona przestępstwa*, Warszawa 1959.
- Answorth A., *Positive Obligations in Criminal Law*, Oxford – Portland 2013.
- Answorth A., *Taking the Consequences*, w: *Action and Value in Criminal Law*, red. S. Shute, J. Gardner, J. Horder, Oxford 2003.
- Ashworth A., *Principles of Criminal Law*, Oxford 1999.
- Ashworth A.J., w: *The Handbook of Comparative Criminal Law*, red. K.J. Heller, M.D. Dubber, Stanford, California 2011.
- Bafia J., Mioduski K., Sierwierski M., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 1977.
- Banasik K., *Przestępstwo narażenia na zarażenie wirusem HIV (art. 161 §1 k.k.)*, „Prokuratura i Prawo” 1999, nr 6.
- Barczak-Oplustil A., *Kilka uwag na temat konieczności istnienia przedmiotu czynności wykonawczej w czasie czynu*, w: *Państwo prawa i prawo karne. Księga Jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla. Tom II*, red. P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, Warszawa 2012.
- Barczak-Oplustil A., w: *Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, red. W. Wróbel, Kraków 2015.
- Barczak-Oplustil A., *Zasada koincydencji winy i czynu w Kodeksie karnym*, Kraków 2016.
- Berger A., *Współsprawstwo (uwagi do nieistniejącego w k.k. z 1932 r. przepisu)*, Lublin 1934.
- Bielski M., *Kryteria obiektywnego przypisania skutku na tle współczesnej dogmatyki prawa karnego*, w: *Państwo prawa i prawo karne. Księga Jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla. Tom II*, red. P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, Warszawa 2012.

- Bielski M., *O potrzebie teoretycznej, dogmatycznej i kryminalno-politycznej refleksji nad negatywnymi przesłankami przypisania skutku przestępnego*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Bielski M., *Obiektywna przypisywalność skutku w prawie karnym*, Kraków 2009, rozprawa doktorska, niepubl.
- Bielski M., *Obiektywne przypisanie skutku przestępnego w przypadku kolizji odpowiedzialności za skutek*, „Państwo i Prawo” 2005, nr 10.
- Bielski M., *Prawnokarne przypisanie skutku w postaci konkretnego narażenia na niebezpieczeństwo – uwagi na marginesie postanowienia Sądu Najwyższego z dn. 3 czerwca 2004 r.*, V KK 37/04, „Przegląd Sądowy” 2005, nr 4.
- Bielski M., *Sprawstwo zleceńodawcze w projekcie nowelizacji kodeksu karnego*, „Prokuratura i Prawo” 2006, z. 10.
- Bieńkowska B., w: *Wykład prawa karnego procesowego*, red. P. Kruszyński, Białystok 2012.
- Black's Law Dictionary*, red. B.A. Garner, St. Paul 2014.
- Bojarski M., w: *System Prawa Karnego. Tom IV. Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L.K. Paprzycki, Warszawa 2013.
- Borysiak W., Bosek L., w: *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz. Art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016.
- Buchała K., *Bezprawność przestępstw nieumyślnych oraz wyłączające ją dozwolone ryzyko*, Warszawa 1971.
- Buchała K., *W sprawie tzw. sprawstwa pośredniego i pokrewnych form sprawstwa*, „Przegląd Sądowy” 1994, nr 3.
- Buchała K., Zoll A., *Polskie prawo karne*, Warszawa 1997.
- Budyn-Kulik M., *Umysłność w prawie karnym i psychologii. Teoria i praktyka sądowa*, Warszawa 2015.
- Burdziak K., *Kierowanie wykonaniem samobójstwa i polecenie jego wykonania w polskim prawie karnym*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2014, z. 4.
- Bczyk M., *Normy ostrożności w prawie karnym*, Poznań 2016.
- Bczyk M., *Zasada „nullum crimen sine lege” a normy ostrożnościowe (na szczególnym przykładzie tzw. naruszeń sportowych)*, w: *Nullum crimen sine lege*, red. I. Sepiolo, Warszawa 2013.
- Cieślak M., *Polskie prawo karne. Zarys systemowego ujęcia*, w: *Marian Cieślak. Dzieła wybrane. Tom III*, red. S. Waltoś, Kraków 2011.
- Cieślak M., *Recenzja książki L. Kubickiego: „Przestępstwo popełnione przez zaniechanie. Zagadnienia podstawowe”*, „Państwo i Prawo” 1977, nr 2.
- Ćwiąkałski Z., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Ćwiąkałski Z., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, Warszawa 2016.
- Cychosz P., *Konstytucyjny standard prawa karnego materialnego w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, Kraków 2017.

- Czas i jego znaczenie w prawie karnym, red. J. Warylewski, Gdańsk 2010.
- Czech T., *Zasady współzycia społecznego a odpowiedzialność deliktowa*, „Państwo i Prawo” 2008, nr 12.
- Dąbkiewicz K., *Konstrukcja sprawstwa pośredniego (spór J. Makarewicza i S. Glasera)*, „Państwo i Prawo” 2011, nr 3.
- Dąbrowska-Kardas M., *Analiza dyrektywalna przepisów części ogólnej kodeksu karnego*, Warszawa 2012.
- Dąbrowska-Kardas M., *Kara jako konflikt dóbr i kolizja norm w świetle koncepcji Roberta Alexy’ego konfliktu reguł i kolizji zasad. Rozważania na tle konstytucyjnych norm stanowienia i stosowania prawa*, „Przegląd Sejmowy” 1996, nr 4(16).
- Dębski R., *O teoretycznych podstawach regulacji współdziałania przestępnego w kodeksie karnym z 1997 r.*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 1998, t. 57.
- Dębski R., *O tzw. negatywnych przesłankach obiektywnego przypisania*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Dębski R., *Pozaustawowe znamiona przestępstwa. O ustawowym charakterze norm prawa karnego i znamionach typu czynu zabronionego nieokreślonych w ustawie*, Łódź 1995.
- Dressler J., *Cases and Materials on Criminal Law*, S. Paul 2009.
- Dukiet-Nagórska T., *Autonomia pacjenta a polskie prawo karne*, Warszawa 2008.
- Duttge G., *Subjektive Zurechnung: Funktion und Kriterien*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Feinberg J., *Harm to Self. The Moral Limits of the Criminal Law*, Oxford 1986.
- Ferguson R.W., Stokke A.H., *Concepts of Criminal Law*, Boston 1976.
- Fiat iustitia pereat mundus. Księga jubileuszowa poświęcona Sędziemu Sądu Najwyższego Stanisławowi Zabłockiemu z okazji 40-lecia pracy zawodowej*, red. P. Hofmański, Warszawa 2014.
- Fletcher G.P., *Rethinking Criminal Law*, Oxford 2000.
- Formy stadialne i postacie zjawiskowe popełnienia przestępstwa. Materiały III Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, red. J. Majewski, Toruń 2007.
- Fuller L.L., *Moralność prawa*, Warszawa 2004.
- Gałązka M., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2015.
- Gardocki L., *Zagadnienia teorii kryminalizacji*, Warszawa 1990.
- Giezek J., „Przewidywalność” jako kryterium przypisania czynu zabronionego a tzw. „wiedza szczególna” jego sprawcy, w: *Między nauką a praktyką prawa karnego. Księga Jubileuszowa Profesora Lecha Gardockiego*, red. Z. Jędrzejewski i in., Warszawa 2014.
- Giezek J., „Zezwolenie” na naruszenie dobra prawnego – negatywne znamię typu czy okoliczność kontratypowa, w: *Aktualne problemy prawa karnego. Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 70. urodzin Profesora Andrzeja J. Szwarca*, red. Ł. Pohl, Poznań 2009.
- Giezek J., *Dynamika stanu świadomości sprawcy czynu zabronionego oraz jej wpływ na odpowiedzialność karną*, w: *Państwo prawa i prawo karne. Księga Jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla. Tom II*, red. P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, Warszawa 2012.

- Giezek J., Gruszecka D., *Prawnokarne (obiektywne) przypisanie narażenia dobra prawnego na niebezpieczeństwo*, w: *Kryminalizacja narażenia dobra prawnego na niebezpieczeństwo*, red. J. Majewski, Warszawa 2015.
- Giezek J., Kaczmarek T., *Przeciwko ustawowej regulacji kryteriów obiektywnego przypisania*, „Państwo i Prawo” 2013, nr 5.
- Giezek J., Kardas P., *O kryteriach obiektywnego oraz subiektywnego przypisania z punktu widzenia podstaw odpowiedzialności karnej – uwagi wprowadzające*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Giezek J., *Metoda prawa karnego. O budowaniu „karnistycznych” teorii naukowych oraz ich wpływie na odpowiedzialność karną*, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie” 2014, nr 8.
- Giezek J., *Naruszenie obowiązku ostrożności jako przesłanka urzeczywistnienia znamion przestępstwa nieumyślnego*, „Państwo i Prawo” 1992, nr 1.
- Giezek J., *Przyczynowość oraz przypisanie skutku w prawie karnym*, Wrocław 1994.
- Giezek J., *Strona podmiotowa czynu zabronionego a model i kryteria subiektywnego przypisania*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Giezek J., *Świadomość sprawcy czynu zabronionego*, Warszawa 2013.
- Giezek J., *Teorie związku przyczynowego oraz koncepcje obiektywnego przypisania*, w: *System Prawa Karnego, Tom III. Nauka o przestępstwie. Zasady odpowiedzialności*, red. R. Dębski, Warszawa 2017.
- Giezek J., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2012.
- Giezek J., *Wyjaśnienie przyczynowe w prawie karnym*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, No 1688 [„Przegląd Prawa i Administracji” XXXI, Wrocław 1995].
- Giezek J., *Zgodne z prawem zachowanie alternatywne jako kryterium przypisania skutku*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 4.
- Gizbert-Studnicki T., *Wieloznaczność leksykalna w interpretacji prawniczej*, Kraków 1978.
- Gizbert-Studnicki T., *Zasady i reguły prawne*, „Państwo i Prawo” 1988, nr 3.
- Glaser S., *Polskie prawo karne w zarysie*, Kraków 1933.
- Glaser S., *Sprawstwo pośrednie a polski k.k.*, „Gazeta Sądowa Warszawska” 1935, nr 5.
- Góralski P., *Związek przyczynowy w prawie karnym na tle orzecznictwa sądowego*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 6.
- Górowski W., *Błąd co do znamienia typu czynu zabronionego*, Kraków 2009, rozprawa doktorska, niepubl.
- Gössel K.H., *Empfiehl es sich, die Lehren der objektiven Zurechnung zu kodifizieren oder sollte die Möglichkeit erhalten bleiben, andere Lehren zu diesem Problembereich zu entwickeln und anzuwenden?*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Grabowski A., *Prawnicze pojęcie obowiązywania prawa stanowionego. Krytyka niepozytywistycznej koncepcji prawa*, Kraków 2009.
- Gruszecka D., *Ochrona dobra prawnego na przedpolu jego naruszenia. Analiza karnistyczna*, Warszawa 2012.

- Grzeškowiak A., *Zasada „nullum crimen sine lege scripta” na tle gwarancyjnej funkcji prawa karnego w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego*, w: *Między nauką a praktyką prawa karnego. Księga Jubileuszowa Profesora Lecha Gardockiego*, red. Z. Jędrzejewski i in., Warszawa 2014.
- Gudowski J., Bieniek G., *Komentarz do art. 415 Kodeksu cywilnego*, w: *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III*, red. J. Gudowski, Warszawa 2018.
- Hart H.L., Honore A.M., *Causation in the Law*, Oxford 1959.
- Herring J., *Criminal Law*, New York 2007.
- Hofmański P., Sadzik E., Zgryzek K., *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz do art. 1–296*, red. P. Hofmański, Warszawa 2004.
- Hryniewicz E., *Skutek w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2013, nr 7–8.
- Hünerfeld P., *Sprawstwo pośrednie i podżeganie w prawie karnym RFN*, „Studia Prawnicze” 1988, z. 1–2.
- Jakobs G., *Die strafrechtliche Zurechnung von Tun und Unterlassen*, Düsseldorf 1995.
- Jescheck H.H., Weigend T., *Lehrbuch des Strafrechts. Allgemeiner Teil*, Berlin 1996.
- Jodłowski J., Szewczyk M., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117–211a*.
- Kaczmarek T., *Kryteria obiektywnego przypisania skutku jako problem kodyfikacyjny*, w: *Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Tom I. Księga Jubileuszowa Profesora Mariana Filara*, red. A. Adamski i in., Toruń 2012.
- Kaczmarek T., *O tzw. okolicznościach „wyluczających” bezprawność czynu*, „Państwo i Prawo” 2008, nr 10.
- Kaczmarek T., *Recenzja książki Piotra Kardasa. Teoretyczne podstawy odpowiedzialności karnej za przestępne współdziałanie*, „Prokuratura i Prawo” 2002, z. 5.
- Kaczmarek T., *Społeczne niebezpieczeństwo czynu i jego bezprawność jako dwie cechy przestępstwa*, Wrocław 1966.
- Kaczmarek T., *Spory wokół przyczynowości zaniechania i przypisania jego skutku*, w: *Aktualne problemy prawa karnego. Księga pamiątkowa z okazji jubileuszu 70. urodzin Profesora Andrzeja J. Szwarca*, red. Ł. Pohl, Poznań 2009.
- Kaczmarek T., *Wybrane aspekty ontologicznych i normatywnych podstaw przypisania skutku*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 4.
- Kaplan J., Weisberg R., Binder G., *Criminal Law. Cases and Materials*, Austin – Boston – Chicago – New York 2008.
- Kardas P., *Dozwolone ryzyko sportowe – pozaustawowy kontratyp czy element precyzujący płaszczyznę bezprawności?*, „Przegląd Sądowy” 2009, nr 1.
- Kardas P., *Głosa do wyroku z dn. 13 kwietnia 2006 r. (IV KK 40/06)*, „Przegląd Sądowy” 2006, z. 6.
- Kardas P., *Istota współsprawstwa w polskim prawie karnym. Uwagi na marginesie trzech orzeczeń Sądu Najwyższego*, „Prokuratura i Prawo” 2005, z. 12.
- Kardas P., *Naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym jako jedna z przesłanek obiektywnego przypisania skutku przestępstwa określonego w art. 177 k.k.*, „Paragraf na Drodze” 2002, nr 6.

- Kardas P., *O relacjach między strukturą przestępstwa a dekodowanymi z prawa karnego strukturami normatywnymi*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2012, nr 4.
- Kardas P., *Pozorny i pomijalny zbieg przestępstw oraz ciągłość popełnienia przestępstwa*, w: *System Prawa Karnego. Tom IV. Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L.K. Paprzycki, Warszawa 2013.
- Kardas P., *Przestępstwo ciągłe w prawie karnym materialnym. Analiza konstrukcji modelowych na tle pojęcia czynu, zbiegu przepisów i zbiegu przestępstw*, Kraków 1999.
- Kardas P., *Przypisanie skutku przy przestępnym współdziałaniu*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 4.
- Kardas P., *Tak zwane niewłaściwe (nieumyślne) podżeganie i pomocnictwo do przestępstwa nieumyślnego a problematyka przypisania przestępstwa*, w: *Przestępstwo – kara – polityka kryminalna. Problemy tworzenia i funkcjonowania prawa. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka*, red. J. Giezek, Kraków 2006.
- Kardas P., *W poszukiwaniu tzw. negatywnych przesłanek obiektywnego przypisania*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Kardas P., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Kardas P., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, Warszawa 2016.
- Kardas P., w: *System Prawa Karnego. Tom IV. Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L.K. Paprzycki, Warszawa 2013.
- Kardas P., *Zbieg przepisów ustawy w prawie karnym. Analiza teoretyczna*, Warszawa 2011.
- Kędziora R., *Odpowiedzialność karna lekarza w związku z wykonywaniem czynności medycznych*, Warszawa 2009.
- Kliś M., *Źródła obowiązku gwaranta w polskim prawie karnym*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 1998, nr 2.
- Kmita J., *Z metodologicznych problemów interpretacji humanistycznej*, Warszawa 1971.
- Kochanowski J., *Standard „rozsądnego człowieka” w prawie karnym*, „Studia Iuridica” 1991, nr 20.
- Kochanowski J., *Subiektywne granice sprawstwa i odpowiedzialności karnej*, Warszawa 1985.
- Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III*, red. J. Gudowski, Warszawa 2018.
- Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1–44910*, red. T. Pietrzykowski, Warszawa 2018.
- Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2012.
- Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do art. 1–31*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Kodeks karny. Część szczególna. Tom I. Komentarz do art. 117–221*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010.

- Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117–211a*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 222–316*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278–363*, red. A. Zoll, Warszawa 2016.
- Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2015.
- Kodeks karny. Komentarz. Tom I. Art. 1–116*, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. J. Skorupka, Warszawa 2018.
- Konferencja „Podstawy odpowiedzialności karnej za przestępstwa skutkowe” (Warszawa, 13.05.2004 r.). *Zapis dyskusji*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 4.
- Konieczniak P., *Czyn jako podstawa odpowiedzialności w prawie karnym*, Kraków 2002.
- Konieczny J., *Podmiot czynu zabronionego a podmiot odpowiedzialności karnej*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2009, nr 3.
- Konstytucja RP. Tom I. Komentarz. Art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016.
- Kosonoga-Zygmunt J., *Źródła prawnokarnego obowiązku przeszkodzenia samobójstwu. Część II*, „Ius Novum” 2015, nr 1.
- Kostarczyk-Gryszka J., *Podstawy odpowiedzialności za materialne przestępstwa z zaniechania (Uwagi na tle stanowiska Władysława Woltera)*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego” 1977, z. 74.
- Kostarczyk-Gryszka J., *Z problematyki kumulatywnego zbiegu przepisów ustawy*, „Kraakowskie Studia Prawnicze” 1972, nr 4.
- Królikowski M., *Glosa*, „Monitor Prawniczy” 2006, z. 3.
- Królikowski M., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do artykułów 1–31*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Krümpelmann J., *Zur Kritik der Lehre vom Risikovergleich bei den fahrlässigen Erfolgsdelikten*, GA, 1984.
- Kryminalizacja narażenia dobra prawnego na niebezpieczeństwo*, red. J. Majewski, Warszawa 2015.
- Kubicki L., *Przestępstwo popełnione przez zaniechanie*, Warszawa 1975.
- Kulesza W., w: *System Prawa Karnego. Tom X. Przestępstwa przeciwko dobrom indywidualnym*, red. J. Warylewski, Warszawa 2012.
- LaFave R., Scott A.W., *Substantive Criminal Law. Criminal Practice Series*, St. Paul 1986.
- LaFave W.R., *Criminal Law. Fifth Edition*, St. Paul 2010.
- Leavens A., *A Causation Approach to Criminal Omissions*, „California Law Review”, vol. 76, 1988, nr 3.
- Lernell L., *Zagadnienia związku przyczynowego w prawie karnym*, Warszawa 1962.
- Lipiński K., *Wzorce osobowe w prawie karnym*, Wrocław 2018, rozprawa doktorska, niepubl.
- Lipski M., *Kolizja odpowiedzialności za przestępny skutek w przypadku współdziałania wielu osób w procesie leczenia*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2016, z. 2.

- Liszewska A., *Usiłowanie przestępstwa narażenia na niebezpieczeństwo*, „Państwo i Prawo” 2012, nr 3.
- Liszewska A., *Współdziałanie przestępne w polskim prawie karnym. Analiza dogmatyczna*, Łódź 2004.
- Lukrecjusz, *O naturze wszechrzeczy*, przeł. E. Szymański, Warszawa 1957.
- Mąciór W., *Czyn ludzki i jego znaczenie w prawie karnym*, Warszawa 1990.
- Mąciór W., *Postacie zjawiskowe przestępstwa w ujęciu kodeksu karnego PRL z 1969 r.*, „Państwo i Prawo” 1971, nr 11.
- Majewski J., „*Ten sam czyn*” jako jedna z przesłanek kumulatywnej kwalifikacji, w: *Zbieg przepisów oraz zbieg przestępstw w polskim prawie karnym. Materiały II Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, red. J. Majewski, Toruń 2006.
- Majewski J., *Czas popełnienia przestępstwa. Wybrane zagadnienia definicyjne*, w: *Czas i jego znaczenie w prawie karnym*, red. J. Warylewski, Gdańsk 2010.
- Majewski J., *III Bielańskie Kolokwium Karnistyczne. Formy stadialne i postacie zjawiskowe popełnienia przestępstwa (Warszawa, 17 maja 2006) – zapis dyskusji*, w: *Formy stadialne i postacie zjawiskowe popełnienia przestępstwa. Materiały III Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, red. J. Majewski, Toruń 2007.
- Majewski J., *Koncepcje obiektywnej przypisywalności skutku – żywotność i znaczenie we współczesnej polskiej nauce prawa karnego oraz wpływ na praktykę wymiaru sprawiedliwości w Polsce*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Majewski J., *O pożytkach i szkodach dotychczasowych dociekań nad problematyką źródeł obowiązku gwaranta*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 4.
- Majewski J., *Prawnokarne przypisanie skutku przy zaniechaniu (zagadnienia węzłowe)*, Kraków 1997.
- Majewski J., *Recenzja rozprawy doktorskiej Pana mgr Marka Bielskiego pt. Obiektywne przypisanie skutku w prawie karnym” (Kraków 2009)*, Warszawa 2010, niepubl.
- Makarewicz J., *Kodeks karny z komentarzem*, Lwów 1938.
- Makarewicz J., *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Warszawa 2017.
- Makarewicz J., *Wykładnia kodeksu karnego*, „Gazeta Sądowa Warszawska” 1935, nr 3.
- Małecki M., *Karalność współdziałania w popełnieniu wykroczenia*, „Przegląd Sądowy” 2018, z. 7–8.
- Małecki M., *Kryteria przypisania zamiaru wynikowego. Uwagi na marginesie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 29 kwietnia 2013 r. (II A Ka 62/13)*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2013, nr 3.
- Małecki M., *Przygotowanie do przestępstwa. Analiza dogmatycznoprawna*, Warszawa 2016.
- Małecki M., *Z problematyki obiektywnego przypisania skutku (przypadek płonącego anioła)*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2013, nr 2.
- Małecki M., *Zbiegi i kolizje przypisania skutku*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Marek A., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2005.
- Marek A., Oczkowski T., w: *System Prawa Karnego. Tom IX. Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2011.

- Marek A., *Prawo karne*, Warszawa 2009.
- Marian Cieślak. *Dzieła wybrane. Tom III*, red. S. Waltoś, Kraków 2011.
- Matczak M., „*Summa iniuria*”. *O błędzie formalizmu w stosowaniu prawa*, Warszawa 2007.
- Między nauką a praktyką prawa karnego. Księga Jubileuszowa Profesora Lecha Gardockiego*, red. Z. Jędrzejewski i in., Warszawa 2014.
- Miller J., *Handbook of Criminal Law*, St. Paul 1934.
- Model Penal Code, Proposed Official Draft*, Philadelphia 1985.
- Molan M., Lanser D., Bloy D., *Principles of Criminal Law. Fourth Edition*, London – Sydney 2000.
- Moore M., *Causation and Responsibility. An Eassy in Law, Morals and Responsibility*, Oxford – Nowy Jork 2009.
- Morawski L., *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 2004.
- Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Tom I. Księga Jubileuszowa Profesora Mariana Filara*, red. A. Adamski i in., Toruń 2012.
- Nawrocki M., *Czas popełnienia czynu zabronionego w polskim prawie karnym. Podstawowe zagadnienia materialno-prawne*, Szczecin 2014.
- New Studies in Deontic Logic. Norms, Actions and the Foundations of Ethics*, red. R. Hilpinen, Dordrecht – Boston – London 1981.
- Nieumyślność*, red. J. Majewski, Toruń 2012.
- Nowa kodyfikacja prawa karnego. Tom XLIII. Księga Jubileuszowa Profesora Tomasza Kaczmarka*, red. J. Giezek, D. Gruszecka, T. Kalisz, Wrocław 2017.
- Nowak L., *Interpretacja prawnicza. Studium z metodologii prawoznawstwa*, Warszawa 1973.
- Nowak L., *Próba metodologicznej charakterystyki prawoznawstwa*, Poznań 1968.
- Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, red. W. Wróbel, Kraków 2015.
- Nullum crimen sine lege*, red. I. Sepiolo, Warszawa 2013.
- Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Padfield N., *Criminal Law*, Oxford 2012.
- Państwo prawa i prawo karne. Księga Jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla. Tom II*, red. P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, Warszawa 2012.
- Patryas W., *Definiowanie pojęć prawnych*, Poznań 1997.
- Patryas W., *Interpretacja karnistyczna. Studium metodologiczne*, Poznań 1988.
- Patryas W., *Zaniechanie. Próba analizy metodologicznej*, Poznań 1993.
- Perkins R.M., *Criminal Law*, New York 1969.
- Pikulski S., w: *System Prawa Karnego. Tom X. Przestępstwa przeciwko dobrom indywidualnym*, red. J. Warylewski, Warszawa 2012.
- Piórkowska-Flieger J., w: *System Prawa Karnego. Tom VIII. Przestępstwa przeciwko państwu i dobrom zbiorowym*, Warszawa 2013.
- Piórkowska-Flieger J., *Wątpliwości dotyczące skutkowego lub bezskutkowego charakteru wybranych typów przestępstw*, w: *Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga Jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego*, red. A. Błachnio-Parzych i in., Warszawa 2013.

- Pohl Ł., *Artykuł 2 Kodeksu karnego w roli wyznacznika podmiotu przestępstwa skutkowego popełnionego przez zaniechanie*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2008, nr 3.
- Pohl Ł., Czepita S., *Strona podmiotowa przestępstwa obrazy uczuć religijnych i jego formalny charakter*, „Prokuratura i Prawo” 2012, nr 12.
- Pohl Ł., *III Bielańskie Kolokwium Karnistyczne. Formy stadialne i postacie zjawiskowe popełnienia przestępstwa (Warszawa 17 maja 2006) – zapis dyskusji*, w: *Formy stadialne i postacie zjawiskowe popełnienia przestępstwa. Materiały III Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, red. J. Majewski, Toruń 2007.
- Pohl Ł., *Istota pomocnictwa w kodeksie karnym z 6 VI 1997 r.*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2000, z. 2.
- Pohl Ł., *Kierowanie wykonaniem samobójstwa oraz polecenie jego wykonania w polskim prawie karnym (analiza de lege lata i postulaty de lege ferenda)*, w: *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, red. A. Michalska-Warias, I. Nowikowski, J. Piórkowska-Flieger, Lublin 2012.
- Pohl Ł., *Niezachowanie wymaganej ostrożności – znamię typu czynu zabronionego czy odrębny element w strukturze przestępstwa?*, w: *Nieumyślność*, red. J. Majewski, Toruń 2012.
- Pohl Ł., *Norma sankcjonowana w prawie karnym jako przykład normy prawnej niebędącej normą postępowania*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2006, nr 1.
- Pohl Ł., *O kulturze prowadzenia dyskusji i jej meritum słów kilka (uwagi na marginesie artykułu Piotra Kardasa)*, „Przegląd Sądowy” 2006, z. 11–12.
- Pohl Ł., *O niemożności wykonania nakazanego działania spowodowanej zachowaniem zobowiązanego do działania (przyczynek do analizy zaniechania w prawie karnym)*, w: *Profesor Marian Cieślak – osoba, dzieło, kontynuacje*, red. W. Cieślak, S. Steinborn, Warszawa 2013.
- Pohl Ł., *Obiektywna istota sprawstwa w ujęciu polskiego prawa karnego (uwagi na marginesie lektury pracy P. Kardasa Teoretyczne podstawy odpowiedzialności karnej za przestępne współdziałanie)*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2004, z. 3.
- Pohl Ł., *Prawo karne. Wykład części ogólnej*, Warszawa 2012.
- Pohl Ł., *Sprawstwo zleceńdowawcze jako nowa zjawiskowa forma czynu zabronionego. Uwagi na tle projektu zmian kodeksu karnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2007, nr 3.
- Pohl Ł., *W sprawie proponowanych zmian w części ogólnej kodeksu karnego (zagadnienia wybrane)*, „Państwo i Prawo” 2013, nr 3.
- Pohl Ł., *Zawartość normatywna przepisu art. 18 §1 k.k.*, „Prokuratura i Prawo” 2006, z. 2.
- Pohl Ł., *Właściwe podżeganie do przestępstwa nieumyślnego*, „Państwo i Prawo” 2004, nr 11.
- Pomorski S., *Amerykańskie common law a zasada nullum crimen sine lege. Studium krytyczne prawotwórstwa sądowego w amerykańskim prawie karnym*, Warszawa 1969.
- Problemy odpowiedzialności karnej. Księga ku czci Profesora Kazimierza Buchały*, red. Z. Ćwiakalski i in., Kraków 1994.

- Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga Jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego*, red. A. Błachnio-Parzych i in., Warszawa 2013.
- Profesor Marian Cieślak – osoba, dzieło, kontynuacje*, red. W. Cieślak, S. Steinborn, Warszawa 2013.
- Przestępstwo – kara – polityka kryminalna. Problemy tworzenia i funkcjonowania prawa. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka*, red. J. Giezek, Kraków 2006.
- Puppe I., *Die Lehre von der objektiven Zurechnung und ihre Anwendung – Teil 1*, „Zeitschrift für das Juristische Studium” 2008, nr 5.
- Radecki W., *Przestępstwa narażenia życia i zdrowia człowieka na niebezpieczeństwo w kodeksie karnym PRL z 1969 r.*, Warszawa – Wrocław 1977.
- Raglewski J., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Rejman G., *Odpowiedzialność karna personelu medycznego działającego w zespole*, „Palestra” 1983, z. 10.
- Rejman G., *Odpowiedzialność karna za niewłaściwe wykonanie nadzoru w zespołowym działaniu*, Warszawa 1972.
- Rejman G., *Teorie i formy winy w prawie karnym*, Warszawa 1980.
- Robinson P.H., *Should the Criminal Law Abandon the Actus Reus-Mens Rea Distinction?*, w: *Action and Value in Criminal Law*, red. S. Shute, J. Gardner, J. Horder, Oxford 2003.
- Robinson P.H., *The Model Penal Code’s Conceptual Error on the Nature of Proximate Cause, and How to Fix It*, „Faculty Scholarship. Paper” 679 (2015).
- Rodzinkiewicz M., *Modelowanie pojęć w prawie karnym*, Kraków 1998.
- Rodzinkiewicz M., *Pojęcie zaniechania a odpowiedzialność za przestępstwo popełnione przez zaniechanie w projekcie kodeksu karnego*, „Przegląd Prawa Karnego” 1994, nr 11.
- Rodzinkiewicz M., *Usiłowanie – aspekt aksjologiczny*, w: *Przestępstwo, kara – polityka kryminalna. Problemy tworzenia i funkcjonowania prawa. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka*, red. J. Giezek, Kraków 2006.
- Roxin C., *Gedankenzur Problematik der Zurechnung im Strafrecht. Band 77. Festschrift für Richard M. Honig*, Göttingen 1970.
- Roxin C., *Problematyka obiektywnego przypisania*, w: *Teoretyczne problemy odpowiedzialności w polskim oraz niemieckim prawie karnym*, red. T. Kaczmarek, Wrocław 1990.
- Roxin C., *Strafrecht. Allgemeiner Teil. Band 1*, München 2006.
- Rudolphi H.-J., *Vorhersehbarkeit und Schutzzweck der Norm in der strafrechtlichen Fahrlässigkeitstheorie*, „Juristische Schulung” 1969.
- Rutkowski S., *Wybrane zagadnienia z zakresu odpowiedzialności karnej lekarza*, „Prokuratura i Prawo” 1999, z. 9.
- Rychlewska A., *Zasada nullum crimen sine lege na tle współczesnej idei państwa prawa*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017, nr 3.
- Safjan M., *Komentarz do art. 427 k.c.*, w: *Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1–449¹⁰*, red. T. Pietrzykowski, Warszawa 2018.
- Sarkowicz R., *Akty mowy a czyny zabronione*, „Państwo i Prawo” 1984, nr 4.

- Sarkowicz R., *Wyrażenie przyczynowości w tekście prawnym (na przykładzie Kodeksu karnego z 1969 r.)*, Kraków 1989.
- Schmoller K., *Standardowe postacie w prawie karnym jako pomocniczy punkt odniesienia w ocenach prawnych*, „Przegląd Prawa Karnego” 1992, nr 5.
- Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów*, red. J. Bralczyk, Warszawa 2005.
- Słownik języka polskiego*, red. E. Sobol, Warszawa 2008.
- Słownik języka polskiego. Tom 8*, red. W. Doroszewski, Warszawa 1966.
- Spotowski A., *Funkcja niebezpieczeństwa w prawie karnym*, Warszawa 1990.
- Spotowski A., *Kilka uwag o obowiązku gwaranta w prawie karnym*, „Państwo i Prawo” 1987, nr 11.
- Spotowski A., *Pomijalny /pozorny/ zbieg przepisów ustawy i przestępstw*, Warszawa 1976.
- Sprawozdanie Podkomisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów nowelizacji Kodeksu Karnego z dn. 4 października 2004 r.*, druk sejmowy nr 2696.
- Sroka T., *Czasowy aspekt obiektywnego przypisania skutku*, w: *Czas i jego znaczenie w prawie karnym*, red. J. Warylewski, Gdańsk 2010.
- Sroka T., *Odpowiedzialność karna za niewłaściwe leczenie. Problematyka obiektywnego przypisania skutku*, Warszawa 2013.
- Sroka T., w: *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz. Art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016.
- Surkont M., *Problem skutkowego charakteru zniesławienia i znieważenia*, „Palestra” 1978, nr 4.
- Świecki D., *Komentarz do art. 438 Kodeksu postępowania karnego*, w: *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. J. Skorupka, Warszawa 2018.
- System Prawa Karnego. Tom III. Nauka o przestępstwie. Zasady odpowiedzialności*, red. R. Dębski, Warszawa 2017.
- System Prawa Karnego. Tom IV. Nauka o przestępstwie. Wylączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L. Paprzycki, Warszawa 2106.
- System Prawa Karnego. Tom VIII. Przestępstwa przeciwko państwu i dobrom zbiorowym*, red. L. Gardocki, Warszawa 2018.
- System Prawa Karnego. Tom IX. Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarstwu*, red. R. Zawłocki, Warszawa 2015.
- System Prawa Karnego. Tom X. Przestępstwa przeciwko dobrom indywidualnym*, red. J. Warylewski, Warszawa 2016.
- Szczucki K., *Wykładnia prokonstytucyjna prawa karnego*, Warszawa 2015.
- Szewczyk M., Zontek W., Wojtaszczyk A., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Sztomka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2002.
- Tarapata S., *Dobro prawne w strukturze przestępstwa. Analiza teoretyczna i dogmatyczna*, Warszawa 2016.
- Tarapata S., *Glosa do wyroku SN z dn. 12 października 2016 r. V KK 153/16*, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2017, nr 12.
- Tarapata S., *Negatywne przesłanki przypisania sprawstwa przestępstwa skutkowego w kontekście subiektywnych elementów odpowiedzialności karnej – zagadnienia wybrane*,

- w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Tarapata S., *O (nie)istotności roli przebiegu przyczynowego w procesie obiektywnego i subiektywnego przypisania sprawstwa skutkowego czynu zabronionego – uwagi na marginesie wyroku SA w Krakowie z dn. 1 marca 2016 roku (sygn. akt II AKA 202/15)*, „Acta Iuris Stetinensis” 2018, nr 1(21).
- Tarapata S., *Obiektywna czy subiektywna przewidywalność? Głos w sprawie sporu dotyczącego nieświadomej nieumyślności*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2015, nr 1.
- Tarapata S., *Rola warunków wykonalności oraz dowolności zachowania się człowieka w wewnętrznej strukturze przestępstwa oraz prawnokarnych strukturach normatywnych* (tekst złożony i przyjęty do publikacji w ramach opracowań po konferencji „Pytania podstawowe dogmatyki prawa karnego”, która odbyła się we Wrocławiu 12 maja 2017 r.).
- Tarapata S., *Rozważania na temat aktualnych propozycji ujęcia kryteriów obiektywnego przypisania skutku w ustawie karnej*, w: *Reforma prawa karnego*, red. I. Sepiolo-Jankowska, Warszawa 2014.
- Tarapata S., *Z problematyki ustalania zamiaru ewentualnego, tożsamości czynu i kryteriów przypisania skutku. Uwagi na marginesie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 29 kwietnia 2013 r. (II AKA 62/13)*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2015, nr 4.
- Tarapata S., Zając D., *Znaczne zwiększenie uprzedniego zagrożenia dla dobra prawnego spowodowanego przez sprawcę jako negatywna przesłanka obiektywnego przypisania skutku*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2014, nr 3.
- Tarapata S., Zakrzewski P., *O funkcjach urojenia okoliczności wyłączających bezprawność. Wybrane zagadnienia teoretycznoprawne*, w: *Nowa kodyfikacja prawa karnego. Tom XLIII. Księga Jubileuszowa Profesora Tomasza Kaczmarka*, red. J. Giezek, D. Gruszecka, T. Kalisz, Wrocław 2017.
- Tęcza-Paciorek A., *Zasada domniemania niewinności w polskim procesie karnym*, Warszawa 2012.
- Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, red. A. Michalska-Warias, I. Nowikowski, J. Piórkowska-Flieger, Lublin 2012.
- Teoretyczne problemy odpowiedzialności w polskim oraz niemieckim prawie karnym*, red. T. Kaczmarek, Wrocław 1990.
- The Handbook of Comparative Criminal Law*, red. K.J. Heller, M.D. Dubber, Stanford, California 2011.
- Tokarczyk D., *Obowiązek gwaranta w prawie karnym*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2014, nr 4.
- Tokarczyk D., *Spory wokół teorii obiektywnego przypisania w świetle projektu nowelizacji kodeksu karnego*, „Państwo i Prawo” 2013, nr 10.
- Tuleja P., Wróbel W., *Konstytucyjne standardy prawa karnego w orzecznictwie Trybunału*

- Konstytucyjnego*, w: *Problemy odpowiedzialności karnej. Księga ku czci Profesora Kazimierza Buchały*, red. Z. Ćwiąkalski i in., Kraków 1994.
- Tuleja P., *Zasada proporcjonalności jako podstawa prawnokarnej ingerencji w prawa jednostki*, w: *Kryminalizacja narażenia dobra prawnego na niebezpieczeństwo*, red. J. Majewski, Warszawa 2015.
- Tyburcy T., *Kradzież jako przestępstwo materialnie ścięte – jak ustalić czas skutku?*, „Studenckie Zeszyty Naukowe” 2016, tom XIX, nr 31.
- Tyszkiewicz L., *Współdziałanie przestępne i główne pojęcia z nim związane w polskim prawie karnym*, Poznań 1964.
- Urbańska J., *Policjanci, którzy użyli paralizatora wobec Igora Stachowiaka, nie odpowiadają za spowodowanie śmierci*, serwis internetowy gazeta.pl: adres strony internetowej: <http://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,23169632,policjanci-ktorzy-pobili-igora-stachowiaka-nie-stana-przed.html> – dostęp na dzień 27 marca 2018 r.
- Uzasadnienie do projektu kodeksu karnego, wkładka do zeszytu 3/1994 „Państwa i Prawa”*, Warszawa 1994.
- von Honig R., *Kausalität und objective Zurechnung*, in: *Festgabefür*, R. von Frank, Tübingen 1930.
- von Wright G.H., *On the Logic of Norms and Actions*, w: *New Studies in Deontic Logic. Norms, Actions and the Foundations of Ethics*, red. R. Hilpinen, Dordrecht – Boston – London 1981.
- W poszukiwaniu dobra wspólnego. Księga jubileuszowa Profesora Macieja Zielińskiego*, red. A. Choduń, S. Czepita, Szczecin 2010.
- Wąsek A., *Odpowiedzialność karna za nieprzeszkodzenie przestępstwu*, Warszawa 1973.
- Wąsek A., w: *Kodeks karny. Komentarz. Tom I. Art. 1–116*, red. O. Górniok, Gdańsk 2005.
- Wąsek A., *Współsprawstwo w polskim prawie karnym*, Warszawa 1977.
- Wessels J., Beulke W., Satzger H., *Strafrecht. Allgemeiner Teil. Die Straftat und ihr Aufbau*, Heidelberg 2017.
- Wilson W., *Criminal Law*, Pearson Education Limited 2011.
- Wojciechowska J., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom I. Komentarz do art. 117–221*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Woleński J., *Język prawny w świetle współczesnych metod analizy semantycznej*, ZNUJ 1967, nr 31.
- Woleński J., *Metateoretyczne problemy epistemologii*, „Diametros” 2005, nr 6.
- Wolter W., *Funkcja błędu w prawie karnym*, Warszawa 1965.
- Wolter W., *Nauka o przestępstwie*, Warszawa 1973.
- Wolter W., *O kontratypach i braku społecznej szkodliwości czynu*, „Państwo i Prawo” 1963, nr 10.
- Wolter W., *Przestępne przeszkodzenie*, „Czasopismo Prawnicze i Ekonomiczne”, 1939, R. 32.
- Wolter W., *Spowodowanie a sprawstwo pośrednie*, Kraków 1928.
- Wolter W., *Z rozważań nad winą nieumyślną*, „Państwo i Prawo” 1962, nr 5–6.
- Wolter W., *Zarys systemu prawa karnego. Część ogólna. Tom I*, Kraków 1933.
- Wróbel W., *Kilka uwag o współsprawstwie przestępstw materialnych w perspektywie kryteriów obiektywnego przypisania skutku*, w: *Fiat iustitia pereat mundus. Księga jubile-*

- uszowa poświęcona Sędziemu Sądu Najwyższego Stanisławowi Zabłockiemu z okazji 40-lecia pracy zawodowej, red. P. Hofmański, Warszawa 2014.
- Wróbel W., *Konstrukcja kontratypów jako sposób uadekwatniania treści normy sankcjonowanej i sankcjonującej w procesie wykładni prawa karnego*, w: *W poszukiwaniu dobra wspólnego. Księga jubileuszowa Profesora Macieja Zielińskiego*, red. A. Choduń, S. Czepita, Szczecin 2010.
- Wróbel W., *O domniemaniach w zakresie przypisywania odpowiedzialności karnej*, „Prace Instytutu Prawa Własności Intelektualnej” 2006, nr 96.
- Wróbel W., *Relacyjne i wartościujące ujęcie bezprawności w prawie karnym*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 1993, nr 8.
- Wróbel W., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117–211a*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Wróbel W., Zając D., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Wróbel W., Zoll A., *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Kraków 2013.
- Wronkowska S., Ziemiński Z., *Zarys teorii prawa*, Poznań 2001.
- Wykład prawa karnego procesowego*, red. P. Kruszyński, Białystok 2012.
- Wyrembak J., *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dn. 24 lutego 2005 r. V KK 375/04*, „Prawo i Medycyna” 2006, z. 1.
- Zabłocki S., *Zagadnienie przypisywalności skutku w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 4.
- Zając D., *Karalność obrotu dopalaczami w świetle art. 165 k.k.*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017, z. 4.
- Zając D., *Odpowiedzialność karna za czyny popełnione za granicą*, Kraków 2017.
- Zając D., *Sprawca wypadku drogowego jako gwarant. Czyli o odpowiedzialności kierowcy pojazdu za umyślne zabójstwo*, „Paragraf na Drodze” 2014, nr 4.
- Zając D., *Zgoda dzierżyciela dobra prawnego na zachowanie ryzykowne jako okoliczność wpływająca na zakres odpowiedzialności karnej*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych”, pozycja w wydaniu internetowym: 2/2018. Tekst dostępny na stronie: http://www.czpk.pl/dokumenty/publikacje/2018/D._ZajacZgoda_dzierzyciela_dobra_%20prawnego_na_zachowanie_ryzykowne.pdf – dostęp na dzień 3 czerwca 2018 r.
- Zakrzewski P., *Stopniowanie winy w prawie karnym*, Warszawa 2016.
- Zawłocki R., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 222–316*, red. A. Wąsek, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Zbieg przepisów oraz zbieg przestępstw w polskim prawie karnym. Materiały II Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, red. J. Majewski, Toruń 2006.
- Zgoliński I., *Zniesławienie w polskim prawie karnym. Zagadnienia teorii i praktyki*, Warszawa 2013.
- Zieliński M., *Wykładnia prawa. Zasady, reguły, wskazówki*, Warszawa 2012.
- Zieliński M., *Wyznaczniki reguł wykładni prawa*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1998, z. 3–4.
- Ziemiński Z., *Analiza pojęcia czynu*, Warszawa 1972.

- Ziemiński Z., *Logiczne podstawy prawoznawstwa. Wybrane zagadnienia*, Warszawa 1966.
- Ziemiński Z., *Logika praktyczna*, Warszawa 2002.
- Zieschang F., *Der gegenwärtige Stand der deutschen Strafrechtswissenschaft zur Lehre von der objektiven Zurechnung*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016.
- Znamierowski C., *Wina i odpowiedzialność*, Warszawa 1957.
- Zoll A., *Czy jest uzasadnione wyróżnienie pierwotnej i wtórnej legalności?*, w: *W poszukiwaniu dobra wspólnego. Księga jubileuszowa Profesora Macieja Zielińskiego*, red. A. Choduń, S. Czepita, Szczecin 2010.
- Zoll A., *Czy podżeganie i pomocnictwo są postaciami zjawiskowymi przestępstwa?*, w: *Przestępstwo – kara – polityka kryminalna. Problemy tworzenia i funkcjonowania prawa. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka*, red. J. Giezek, Kraków 2006.
- Zoll A., *Kilka uwag w związku z charakterem prawnym norm sankcjonujących wynikających z art. 178 §1 k.k.*, w: *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, red. A. Michalska-Warias, I. Nowikowski, J. Piórkowska-Flieger, Lublin 2012.
- Zoll A., *Odpowiedzialność karna lekarza za niepowodzenie w leczeniu*, Warszawa 1988.
- Zoll A., *Podstawy teoretyczne regulacji współdziałania przestępnego w projekcie kodeksu karnego*, „Państwo i Prawo” 1995, nr 6.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do art. 1–52*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 212–277d*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117–211a*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017.
- Zoll A., w: *System Prawa Karnego. Tom IV. O przestępstwach w szczególności*, red. I. Andrejew, L. Kubicki, J. Waszczyński, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1985.
- Żółtek S., *Znaczenie normatywne ustawowych znamion typu czynu zabronionego. Z zagadnień semantycznej strony zakazu karnego*, Warszawa 2017.

Orzecznictwo Sądów polskich i Trybunału Konstytucyjnego

- Orzeczenie SN z dn. 8 kwietnia 2013 r., II KK 206/12, Legalis nr 641400.
- Orzeczenie TK z dn. 9 marca 1988 r., U 7/87, Legalis nr 10018.
- Postanowienie SN z dn. 1 marca 2005 r., III KK 294/04, Legalis nr 69430.
- Postanowienie SN z dn. 1 marca 2005 r., III KK 208/04, Legalis nr 69429.
- Postanowienie SN z dn. 11 września 2014 r., V KK 408/13, Legalis nr 1048629.
- Postanowienie SN z dn. 13 kwietnia 2005 r., II KK 23/05, LEX nr 177155.
- Postanowienie SN z dn. 13 listopada 2008 r., III KK 202/08, Legalis nr 120855.
- Postanowienie SN z dn. 15 kwietnia 2004 r., WK 5/04, LEX nr 162706.

- Postanowienie SN z dn. 15 lutego 2012 r., II KK 193/11, Legalis nr 483283.
Postanowienie SN z dn. 15 lutego 2013 r., II KK 193/11, Legalis nr 483283.
Postanowienie SN z dn. 17 listopada 2005 r., II KK 218/05, Legalis nr 72652.
Postanowienie SN z dn. 20 kwietnia 2004 r., V KK 351/03, Legalis nr 62030.
Postanowienie SN z dn. 3 sierpnia 2006 r., III KK 445/05, LEX nr 193016.
Postanowienie SN z dn. 30 września 1977 r., VII KZP 35/77, Legalis nr 1814192.
Postanowienie SN z dn. 8 lipca 2005 r., WK 12/05, Legalis nr 96330.
Postanowienie SN z dn. 9 maja 2013 r., V KK 342/12, Legalis nr 797147.
Postanowienie SN z dn. 11 kwietnia 2014 r., V KK 408/13, Legalis nr 1048629.
Postanowienie TK z dn. 21 października 2009 r., P 31/07, Legalis nr 206973.
Postanowienie TK z dn. 22 listopada 2012 r., Ts 196/10, Legalis nr 1350218.
Postanowienie TK z dn. 22 października 2007 r., P 24/07, Legalis nr 90017.
Postanowienie TK z dn. 24 października 2001 r., SK 10/01, Legalis nr 50925.
Uchwała SN z dn. 21 października 2003 r., I KZP 11/03, LEX nr 81317.
Wyrok SA w Białymstoku z dn. 25 kwietnia 2002 r., II AKa 112/02, LEX nr 74513.
Wyrok SA w Katowicach z dn. 12 maja 2016 r., II AKa 121/16, LEX nr 2051548.
Wyrok SA w Katowicach z dn. 15 grudnia 2015 r., II AKa 435/15, Legalis nr 1406721.
Wyrok SA w Katowicach z dn. 16 lutego 2006 r., II AKa 15/05, LEX nr 75359.
Wyrok SA w Katowicach z dn. 26 marca 1998 r., II AKa 41/98, LEX nr 34334.
Wyrok SA w Katowicach z dn. 28 lipca 2005 r., II AKa 121/05, LEX nr 174994.
Wyrok SA w Katowicach z dn. 6 kwietnia 2006 r. II AKa 89/06, Legalis nr 78749.
Wyrok SA w Krakowie z dn. 1 marca 2016 r., II AKa 202/15, Legalis nr 1456743.
Wyrok SA w Krakowie z dn. 17 grudnia 2012 r., II AKa 196/12, LEX nr 1264354.
Wyrok SA w Krakowie z dn. 19 maja 2016 r., II AKa 65/16, LEX nr 2057791.
Wyrok SA w Krakowie z dn. 21 czerwca 2000 r., II AKa 51/00, LEX nr 42939.
Wyrok SA w Krakowie z dn. 29 kwietnia 2013 r., II AKa 62/13, LEX nr 1321950.
Wyrok SA w Łodzi z dn. 23 listopada 2000 r., II AKa 169/00 Legalis nr 49731.
Wyrok SA w Łodzi z dn. 14 października 1998 r., II AKa 129/98, Legalis nr 46950.
Wyrok SA w Poznaniu z dn. 17 czerwca 2014 r., II AKa 107/14, Legalis nr 1062509.
Wyrok SA w Poznaniu z dn. 9 lutego 2017 r., II AKa 114/16, LEX nr 2402478.
Wyrok SA w Poznaniu, z dn. 6 września 2005 r., II AKa 258/14, Legalis nr 1284964.
Wyrok SA w Warszawie z dn. 19 grudnia 2017 r., II AKa 376/17, LEX 2445212.
Wyrok SA w Warszawie z dn. 22 lutego 2017 r., II AKa 8/17, LEX nr 2268926.
Wyrok SA w Warszawie z dn. 23 czerwca 1999 r., II AKa 154/99, Legalis nr 46796.
Wyrok SA w Warszawie z dn. 29 marca 2015r., II AKa 475/14, Legalis nr 1213441.
Wyrok SA we Wrocławiu z dn. 12 września 2017 r., II AKa 221/17, LEX nr 2381460.
Wyrok SA we Wrocławiu z dn. 13 lipca 2006 r., II AKa 163/2006, Legalis nr 78963.
Wyrok SA we Wrocławiu z dn. 27 czerwca 2018 r., II AKa 130/18, LEX nr 2532131.
Wyrok SA we Wrocławiu z dn. 5 czerwca 2012 r., II AKa 43/12, Legalis nr 742341.
Wyrok SA we Wrocławiu z dn. 6 kwietnia 2016 r., II AKa 67/16, Legalis nr 1447027.
Wyrok SA we Wrocławiu z dn. 9 marca 2017 r., II AKa 28/17, LEX nr 2278270.
Wyrok SN z dn. 30 października 2013 r., II KK 130/13, LEX nr 1396511.
Wyrok SN z dn. 1 grudnia 2000 r., IV KKN509/98, Legalis nr 49375.

- Wyrok SN z dn. 10 lutego 2010 r., V CSK 287/09, LEX nr 786561.
Wyrok SN z dn. 10 sierpnia 1972 r., IV KR 153/12, Legalis 16447.
Wyrok SN z dn. 11 grudnia 2013 r., V KK 133/13, LEX nr 1415515.
Wyrok SN z dn. 11 lutego 2002 r., II KKN 64/00, Legalis nr 333476.
Wyrok SN z dn. 12 maja 1972 r., II CR 95/72, LEX nr 1461.
Wyrok SN z dn. 12 października 2016 r., V KK 153/16, LEX nr 2151447.
Wyrok SN z dn. 13 kwietnia 1963 r., III K 776/59, LEX nr 1639000.
Wyrok SN z dn. 13 lutego 2004 r., IV CK 40/03, LEX nr 151636.
Wyrok SN z dn. 15 lutego 2005 r., III KK 165/04, Legalis nr 70141.
Wyrok SN z dn. 15 lutego 2013 r., II KK 193/11, Legalis nr 483283.
Wyrok SN z dn. 15 stycznia 2014 r., V KK 241/13, Legalis nr 787095.
Wyrok SN z dn. 16 sierpnia 1961 r., I K 559/60, LEX 135448.
Wyrok SN z dn. 16 stycznia 1974 r., III KR 311/73, Legalis nr 17663.
Wyrok SN z dn. 17 października 2017 r., III KK 103/17, Legalis nr 1695685.
Wyrok SN z dn. 17 stycznia 2013 r., V KK 99/12, Legalis nr 551645.
Wyrok SN z dn. 18 marca 2003 r., III KKN 390/01, Legalis nr 56764.
Wyrok SN z dn. 19 czerwca 1978 r., I KR 120/78, Legalis nr 20935.
Wyrok SN z dn. 19 listopada 1997 r., III KKN 267/96, Legalis nr 42727.
Wyrok SN z dn. 19 października 2012 r., V CSK 501/11, LEX nr 1243100.
Wyrok SN z dn. 2 lipca 1968 r., III PRN 17/68, LEX nr 12164
Wyrok SN z dn. 2 lutego 2017 r., III KK 222/16, LEX nr 2216182.
Wyrok SN z dn. 2 października 2002 r., IV KKN 109/00, LEX nr 56086.
Wyrok SN z dn. 20 czerwca 1972 r., V KRN 173/72, Legalis nr 16318.
Wyrok SN z dn. 22 listopada 2005 r., V KK 100/05, Legalis nr 79898.
Wyrok SN z dn. 23 września 2008 r., WA 37/08, Legalis nr 138701.
Wyrok SN z dn. 24 czerwca 1994 r., WO 68/94, Legalis nr 28714.
Wyrok SN z dn. 24 lutego 2005 r., V KK 375/04, Legalis nr 67739.
Wyrok SN z dn. 25 kwietnia 1973 r., I CR 306/73, LEX nr 1631.
Wyrok SN z dn. 26 lipca 2017 r., III CSK 356/16, Legalis nr 1715263.
Wyrok SN z dn. 28 czerwca 2002 r., III KKN 473/99, Legalis nr 336480.
Wyrok SN z dn. 28 listopada 1933 r., II K 983/33, LEX nr 75305.
Wyrok SN z dn. 28 listopada 2006 r., III KK 156/06, LEX nr 257825.
Wyrok SN z dn. 29 czerwca 2006 r., V KK 391/05, Legalis nr 79115.
Wyrok SN z dn. 3 kwietnia 2006 r., V KK 316/05, Legalis nr 74497.
Wyrok SN z dn. 3 kwietnia 2006 r., V KK 316/05, LEX nr 181330.
Wyrok SN z dn. 3 września 2008 r., WA 34/08, Legalis nr 124430.
Wyrok SN z dn. 31 stycznia 1968 r., III PRN 66/67, LEX nr 4619.
Wyrok SN z dn. 4 marca 2015 r., IV KK 32/15, Legalis nr 1186793.
Wyrok SN z dn. 4 marca 2015 r., IV KK 32/15, LEX nr 1650300.
Wyrok SN z dn. 5 lutego 1997 r., V KKN 113/96, Legalis nr 30624.
Wyrok SN z dn. 5 października 1977 r., V KR 95/77, LEX nr 17027.
Wyrok SN z dn. 7 stycznia 2008 r., V KK 158/07, Legalis nr 97638.
Wyrok SN z dn. 8 marca 2006 r., IV KK 416/05, Legalis nr 80233.

Bibliografia

Wyrok SN z dn. 8 marca 2006 r., IV KK 416/05, Legalis nr 80223.
Wyrok TK z dn. 12 kwietnia 2000 r., K 8/98, Legalis nr 47037.
Wyrok TK z dn. 13 maja 2008 r., P 50/07, Legalis nr 97761.
Wyrok TK z dn. 14 grudnia 2011 r., SK 42/09, Legalis 397036.
Wyrok TK z dn. 16 grudnia 1997 r., K 8/97, Legalis nr 10400.
Wyrok TK z dn. 19 grudnia 2002 r., K 33/02, Legalis nr 55404.
Wyrok TK z dn. 25 lutego 2014 r., SK 65/12, Legalis nr 762040.
Wyrok TK z dn. 25 maja 2004 r., SK 44/03, Legalis nr 62902.
Wyrok TK z dn. 26 listopada 2003 r., SK 22/02, Legalis nr 59772.
Wyrok TK z dn. 28 czerwca 2000 r., K 34/99, Legalis nr 47999.
Wyrok TK z dn. 28 października 2015 r., SK 59/13, Legalis nr 1359852.
Wyrok TK z dn. 28 stycznia 2003 r., K 2/02, Legalis nr 56020.
Wyrok TK z dn. 3 listopada 2004 r., K 18/03, Legalis nr 65577.
Wyrok TK z dn. 5 listopada 1997 r., K 22/97, LEX nr 30739.
Wyrok TK z dn. 6 lipca 1999 r., P 2/99, Legalis nr 44199.
Wyrok TK z dn. 8 stycznia 2013 r., K 18/10, Legalis nr 551650.
Wyrok TK z dn. 9 czerwca 1998 r., K 28/97, Legalis nr 10441.
Wyrok TK z dn. 9 czerwca 2010 r., SK 52/08, Legalis nr 227390.

Orzecznictwo Sądów zagranicznych

Adams v. People, 109 Ill. 444; 1884 Ill. LEXIS 1446.
Barnes v. State, 528 So. 2d 69; 1988 Fla. App. LEXIS 2909.
Baylor v. United States, 407 A.2d 664; 1979 D.C. App. LEXIS 459.
Breland v. United States, 791 F. Supp. 1128; 1990 U.S. Dist. LEXIS 19934.
Bush v. Commonwealth, 78 Ky. 268; 1880 Ky. LEXIS 10.
Carbo v. State, 62 S.E. 140; 1908 Ga. App. LEXIS 485.
Carlston v. United States, 671 F. Supp. 1324; 1987 U.S. Dist. LEXIS 9823.
Commonwealth v. Almeida, 362 Pa. 596; 1949 Pa. LEXIS 449.
Commonwealth v. Catalina, 407 Mass. 779; 1990 Mass. LEXIS 310.
Conner v. State, 179 Miss. 795; 1937 Miss. LEXIS 89.
Cowan v. State, 399 So. 2d 1346; 1981 Miss. LEXIS 2016.
Coyle v. Commonwealth, 50 Va. App. 656; 2007 Va. App. LEXIS 422.
Franklin v. State, 41 Tex. Crim. 21; 1899 Tex. Crim. App. LEXIS 129.
Frescke v. State, 757 So. 2d 548; 2000 Fla. App. LEXIS 4549.
Haystead v. DPP, 2000, 3 All ER 690.
Hendrickson v. Commonwealth, 85 Ky. 281; 1887 Ky. LEXIS 43.
Hicks v. United States, 511 F.2d. 407; 1975 U.S. App. LEXIS 15207.
Holt v. State, 2007 Ark. App. LEXIS 466.
Hopkins v. United States, 4 App. D.C. 430; 1894 U.S. App. LEXIS 3349.
Houston v. State, 220 Miss. 166; 1954 Miss. LEXIS 421.
Hubbard v. Commonwealth, 304 Ky. 818; 1947 Ky. LEXIS 739.

Bibliografia

- Jones v. State, 2017 Kan. App. Unpub. LEXIS 87.
Karl v. State, 144 So. 2d 869; 1962 Fla. App. LEXIS 2799.
Kusmider v. State, 688 P. 2d 957; 1984 Ala. App. LEXIS 290.
Lewis v. State, No. 6 Div. 552; 1985 Ala. Crim. App. LEXIS 5357.
McKinnon v. United States, 550 A. 2d 915; 1988 D.C. App. LEXIS 210.
Menzies v. State, 2018 Ga. LEXIS 458.
Neal v. State, 290 Ga. 563; 2012 Ga. LEXIS 141.
Norman v. United States, 20 App. D.C. 494; 1902 U.S. App. LEXIS 5471.
Parsons v. State, 21 Ala. 300; 1852 LEXIS 186.
People v. Brackett, 117 Ill. 2d 170; 1987 Ill. LEXIS 204.
People v. Calvaresi, 188 Colo. 227; 1975 Colo. LEXIS 660.
People v. Cook, 39 Mich. 236; 1878 Mich. 275 LEXIS.
People v. Cruciani, 36 N. Y. 2d. 304; 1975 NY LEXIS 1765.
People v. Duffy, 79 N.Y. 2d 611; 1992 N.Y. LEXIS 1303.
People v. Fite, 627 P. 2d 761; 1981 Colo. LEXIS 662.
People v. Flennon, 42 Mich. App. 457; 1972 Mich. App. LEXIS 953.
People v. Head, 2018 Mich. App. LEXIS 1017.
People v. Lewis, 124 Cal. 551; 1899 Cal. LEXIS 1034.
People v. Parker, 202 Cal. Rptr. 704; 1984 Cal. App. LEXIS 2082.
People v. Pinckney, 65 Misc. 2d 265; 1971 N.Y. Misc. LEXIS 1961.
People v. Rideout, 272 Mich. App. 602; 2006 Mich. App. LEXIS 3235.
People v. Rojo, 2011 Cal. App., LEXIS 5472.
People v. Schreiber, 104 Ill. App. 3d. 618; 1982 Ill. App. LEXIS 1542.
People v. Velez, 159 Misc. 2d 38; 1993 N.Y. Misc. LEXIS 397.
Quinn v. State, 106 Miss. 844; 1914 Miss. LEXIS 26.
R. v Kennedy, 1999, Crim LR 65.
R. v. Burgess, 2008, EWCA Crim 516.
R. v. Cato, 1976 1 WLR.
R. v. Cheshire, 1991 1 WLR 844.
R. v. Corbett, 1996, Crim LR 594.
R. v. Dalby, 1982, 74 Cr App R 348.
R. v. Dias, 2002, 2 Cr App R 96.
R. v. Finlay, 2003, EWCA Crim 3868.
R. v. Halliday, 1889, 61 LT 701, CCR.
R. v. Holland, 1841, 2 Mood & R. 351.
R. v. Jordan, 1956 40 Cr. App. R. 152.
R. v. Kennedy, 2007, UKHL 38.
R. v. Mackie, 1973, 57 Cr App R 453.
R. v. McKechnie, 1992, 94 Cr. App. R 51.
R. v. Mellor, 1996, 2 Cr. App. R 245.
R. v. Pagett, 1983 EWCA Crim 1, 1983, 76 Cr App R 279, 1983, Crim LR 394.
R. v. Rafferty, 2007, EWCA Crim. 1846.
R. v. Richards, 2002, EWCA Crim 3175.

Bibliografia

- R. v. Roberts, 1972, 56 Cr App R 95.
R. v. Rogers, 2003, 1 WLR 1374.
R. v. Williams and Davis, 1992, Crim LR 198.
Royall v. R., 1991 172 CLR 378.
Sanders v. Commonwealth, 244 Ky. 77; 1932 Ky. LEXIS 381.
Shirah v. State, 555 So. 2d 807; 1989 Ala. Crim. App. LEXIS 2327.
State R. v. Stone and Dobinson, 1977, 1 QB 354, Court of Appeal.
State BAILII Citation Number, 1975, EWCA Crim 3, Case No. 4512/C/74.
State Commonwealth v. Pestinikas, 421 Pa. Super. 371; 1992 Pa. Super. LEXIS 4260.
State DPP v. Santa-Bermudez, 2003, EWHC 2908.
State Jones v. USA, 308 F.2d 307; 1962 U.S. App. LEXIS 4315.
State R. v. Miller, 1983, 1 All ER 978.
State R. v. Speck, 1977, 2 All ER 859.
State R. v. Taktak, 1988 34 A Crim R 334, New South Wales, Court of Appeal.
State USA v. Burrage, 571 U.S. 2004; 2014 U.S. LEXIS 797.
State v. Alger, 2003 Minn. App. LEXIS 1115.
State v. Angelina, 73 W. Va. 146; 1913 W. Va. LEXIS 165.
State v. Arrington, 81 Conn. App. 518; 2004 Conn. App. LEXIS 57.
State v. Bantley, 44 Con. 537; 1877 Conn. LEXIS 93.
State v. Bizzell, 2006 Wash. App. LEXIS 1134.
State v. Burton, 302 S. C. 494; 1990 S.C. LEXIS 191.
State v. Courchesne, 46 Conn. Supp. 63; 1999 Conn. Super. LEXIS 1306.
State v. Cunningham, 463 N.W. 2d 887; 1990 Iowa App. LEXIS 452.
State v. Dalton, 674 N.W. 2d 111; 2004 Iowa Sup. LEXIS 41.
State v. Delgado, 50 Conn. App. 159; 1998 Conn. App. LEXIS 351
State v. Dwenger, 168 Ind. App. 90; 1976 Ind. App. LEXIS 798.
State v. Elliot, 133 N.H. 759; 1990 N.H. LEXIS 135.
State v. Freeland 176 Ariz. 544; 1993 Ariz. App. LEXIS 97.
State v. Gibson, 2004 Minn. App. LEXIS 1012.
State v. Glover 330 Mo. 709; 1932 Mo. LEXIS 621.
State v. Govan, 154 Ariz. 611; 1987 Ariz. App. LEXIS 568.
State v. Hayducka, 337 N. J. Super. 168; 2001 N.J. Super. LEXIS 57.
State v. Jackson, 2002, Ohio-5851; 2002 Ohio App. LEXIS 5699.
State v. Johnson, 60 Ohio App. 2d 45, 1977 Ohio App. LEXIS 7118.
State v. Ledford, 315 N.C. 599; 1986 N.C. LEXIS 1896.
State v. Lohmeier, 196 Wis. 2d 432; 1995 Wisc. App. LEXIS 999.
State v. Mays, 277 Kan. 359; 2004 Kan. LEXIS 141.
State v. McFadden, 320 N.W.2d 608; 1982 Iowa Sup. LEXIS 1423.
State v. Moore, 580 S.W. 2d. 747; 1979 Mo. LEXIS 326.
State v. Nester, 175 W. Va. 539; 1985 W. Va. LEXIS 603.
State v. Patterson, 367 S.C. 219, 2006 S.C. App. LEXIS 4.
State v. Pelham, 176 N.J. 448, 2003 N.J. LEXIS 666.
State v. Preslar, 48 N.C. 421; 1856 N.C. LEXIS 122.

Bibliografia

- State v. Rueckert, 221 Kan. 727; 1997 Kan. LEXIS 268.
State v. Sanders, 2004 Tenn. Crim. App. LEXIS 2012.
State v. Scates 50 N.C. 420; 1858 N.C. LEXIS 76.
State v. Schaub, 231 Minn. 512; 1950 Minn. LEXIS 722.
State v. Uhler, 1979, 61 Ohio Misc. 37; 1979 Ohio Misc. LEXIS 77.
State v. Wassil, 233 Conn.174; 1995 Conn. LEXIS 130.
State v. Wood, 53 Vt. 560; 1881 Vt. LEXIS 47.
State v. Yates, 64 Wn. App. 345, 1992 Wash. App. LEXIS 67.
Stephenson v. State, 205 Ind. 141; 1932 Ind. LEXIS 33.
Steward v. United States, 186 F. 2d 627; 1951 U.S. App. LEXIS 3624.
Thacker v. State, 103 Ga. App. 36; 1961 Ga. App. LEXIS 848.
The Queen v. F. F. Gazaley, Case No. U20150140.
Tibbs v. Commonwealth, 138 Ky. 558; 1910 Ky. LEXIS 104.
United States v. Andrews, 600 F 3d. 1167; 2010 U.S. App. LEXIS 7159.
United States v. Hamilton, 182 F. Supp. 548; 1960 U.S. Dist. LEXIS 3027.
United States v. Markert, 65 M.J.677; 2007 CCA LEXIS 240.
United States v. Rodriguez, 279 F. 3d 947; 2002 U.S. App. LEXIS 766.
United States v. Stanley, 60 M.J. 622, 2004 CCA LEXIS 172.
Wilson v. State, 188 v. Ark. 846; 1934 r. LEXIS 311.